

**ІДЕНТИФІКАЦІЯ ОЗНАК ЗЕРНОБОБОВИХ КУЛЬТУР
(КВАСОЛЯ, НУТ, СОЧЕВИЦЯ)
НАВЧАЛЬНИЙ ПОСІБНИК**

ББК 42.113

УДК 635.65:575:632.9

Рекомендовано до друку вченою радою
Інституту рослинництва ім. В. Я. Юр'єва УААН
від 25.12.08 р., протокол №8.

Розглянуто та ухвалено рішенням вченої ради
ХНАУ ім. В. В. Докучаєва
від 21.01.09 р., протокол №1.

**Ідентифікація ознак зернобобових культур (квасоля, нут, сочевиця)
(навчальний посібник) / [Кириченко В. В., Кобизєва Л. Н., Петренкова В. П.,
Рябчун В. К., Безугла О. М., Маркова Т. Ю. та ін.];
за ред. академіка В. В. Кириченка. - Харків: ІР ім. В.Я. Юр'єва УААН, 2009. - 118 с.**

Посібник складено у відповідності до «Методики проведення експертизи та державного випробування сортів рослин зернових, круп'яних та зернобобових культур» та на основі досліджень лабораторії генетичних ресурсів зернобобових і круп'яних культур та лабораторії стійкості рослин до біотичних чинників, а також досягнень сучасної селекції. Посібник доповнено ознаками, які, на думку науковців Інституту рослинництва ім. В.Я. Юр'єва УААН, є важливими для характеристики зернобобових культур і базуються на чинних класифікаторах.

У виданні приведені морфологічні, якісні ознаки та біологічні властивості з відповідними ступенями їх прояву, а також діагностичні симптоми впливу біо- та абіотичних чинників на зернобобові культури. Видання ілюстроване оригінальними фотографіями.

Посібник розраховано на науковців, селекціонерів, співробітників установ експертизи сортів, викладачів, магістрів та студентів аграрних та біологічних навчальних закладів, спеціалістів сільського господарства.

Науковий редактор - В. В. Кириченко, доктор сільськогосподарських наук, професор, академік УААН, заслужений діяч науки і техніки України.

Рецензенти:

В. І. Січкач - доктор біологічних наук, професор, завідувач відділу генетики, селекції і насінництва зернобобових культур Селекційно-генетичного інституту - Національного центру насіннезнавства та сортовивчення УААН.

Ю. Г. Красиловець - доктор сільськогосподарських наук, професор, головний науковий співробітник Інституту рослинництва ім. В. Я. Юр'єва УААН.

М. В. Проскурнін - кандидат сільськогосподарських наук, професор, завідувач кафедри селекції і генетики ХНАУ ім. В. В. Докучаєва.

ЮВЫ 978-966-8691 -27-0

© Кириченко В. В., 2009
© Кобизєва Л. Н., 2009
© Петренкова В. П., 2009

© Фото Маркової Т. Ю., 2009

З М І С Т

ПЕРЕДМОВА (Кириченко В. В.).....	4
1. КВАСОЛЯ ЗВИЧАЙНА (<i>Phaseolus vulgaris L.</i>)	5
1.1. Біологічні особливості та ідентифікація квасолі (Кобизева Л. Н., Безугла О. М.).....	6
1.1.1. Походження, класифікація та ботанічна характеристика роду <i>Phaseolus L.</i>	6
1.1.2. Морфологічна характеристика квасолі звичайної.....	9
1.1.3. Ідентифікаційні ознаки квасолі звичайної.....	13
1.2. Визначення стійкості квасолі до хвороб і шкідників (Петренкова В. П., Маркова Т. Ю., Лучна І. С., Сокол Т. В.).....	43
2. НУТ ЗВИЧАЙНИЙ (<i>Cicer arietinum L.</i>)	59
2.1. Біологічні особливості та ідентифікація нуту (Кобизева Л. Н., Безугла О. М., Рябчун В. К.).....	60
2.1.1. Походження, класифікація та ботанічна характеристика роду <i>CicerL.</i>	60
2.1.2. Морфологічна характеристика нуту звичайного.....	63
2.1.3. Ідентифікаційні ознаки нуту звичайного.....	68
2.2. Визначення стійкості нуту до хвороб та шкідників (Петренкова В. П., Маркова Т. Ю., Сокол Т. В.).....	82
3. СОЧЕВИЦЯ ХАРЧОВА (<i>Lens culinaris Medik.</i>)	87
3.1. Біологічні особливості та ідентифікація сочевиці (Кобизева Л. Н., Рябчун В. К., Безугла О. М.).....	88
3.1.1. Походження, класифікація та ботанічна характеристика роду <i>Lens L.</i>	88
3.1.2. Морфологічна характеристика сочевиці харчової.....	91
3.1.3. Ідентифікаційні ознаки сочевиці харчової.....	94
3.2. Визначення стійкості сочевиці до хвороб та шкідників (Петренкова В. П., Маркова Т. Ю., Сокол Т. В.).....	112
СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ	116